

JUSTITSMINISTERIET

Konkursrådet

Dato: 12. juni 2018
Kontor: Insolvensretskontoret
Sagsbeh: Uffe Kritte Nielsen
Sagsnr.: 2017-4074-0005
Dok.: 589122

Konkursrådets udtalelse om overgangen fra tvangsopløsning til konkurs

1. Indledning

1.1. Justitsministeriets anmodning om en udtalelse

I tilknytning til aftalen om finansloven for 2012 blev det besluttet at igangsætte en række tværministerielle analysearbejder på domstolenes område. Formålet hermed var at afdække mere langsigtede muligheder for bl.a. regelændringer og reformer i domstolssystemet, der understøtter effektiv opgavevaretagelse.

Justitsministeriet nedsatte på den baggrund Udvalget om varetagelse af skiftesagsbehandlingen. Udvalget skulle vurdere hensigtsmæssigheden af skifteretternes organisering og belyse behovet og mulighederne for yderligere digital understøttelse af skiftesagsbehandlingen samt mulighederne for at foretage andre tilpasninger for så vidt angår behandlingen af skiftesager. Udvalget afgav sin redegørelse i oktober 2013.

På baggrund af bl.a. udvalgets anbefalinger fremsatte justitsministeren den 9. april 2014 lovforslag nr. L 178 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Revision af reglerne om behandling af civile sager og syn og skøn, forhøjelse af beløbsgrænse for anke, indførelse af deltidsordning for dommere m.v., medieannoncering af tvangsauktioner, tvangsfuldbyrdelse af digitale lånedokumenter, skriftlig behandling af anke i straffesager med samstemmende påstande m.v.). Lovforslaget blev vedtaget som lov nr. 737 af 25. juni 2014.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, jf. pkt. 4.2.1.6.5, anbefalede udvalget bl.a., at det overvejes, hvorvidt der i selskabslovens regler om tvangsopløsning bør indsættes en bestemmelse svarende til konkurslovens § 143, som vil kunne anvendes af skifteretten i forbindelse med behandlingen af en tvangsopløsning, hvor der ikke findes midler i boet, og hvor det ikke er relevant at overveje konkurskarantæne. Efter udvalgets opfattelse bør en sådan bestemmelse endvidere kunne finde anvendelse i situationer, hvor der er udpeget en likvidator, men boet senere viser sig insolvent.

Udvalget fandt det mest hensigtsmæssigt at anmode Konkursrådet om at overveje spørgsmålet. Justitsministeriet tilsluttede sig udvalgets anbefaling herom.

1.2. Konkursrådets sammensætning

Konkursrådet havde ved afgivelse af denne udtalelse følgende sammensætning:

Professor, dr. jur. Ulrik Rammeskov Bang-Pedersen, Københavns Universitet (formand)

Professor, Kim Sommer Jensen, Aarhus Universitet

Advokat Knud K. Damsgaard, Advokatrådet

Advokat Nete Weber, Danske Advokater

Dommer Torben Kuld Hansen, Den Danske Dommerforening

Retsassessor Bente Højmosé Thrane, Dommerfuldmægtigforeningen

Statsautoriseret revisor Jens Baes, Foreningen af Statsautoriserede

Revisorer/Foreningen af Registrerede Revisorer

Kontorchef Rikke Camilla Christensen, Skatteministeriet

Statsadvokat Morten Niels Jakobsen, Rigsadvokaten

Kontorchef Anne-Mette Lyhne Jensen, Erhvervsministeriet

Kontorchef Henrik Hjort Elmquist, Justitsministeriet

Ved indledningen af arbejdet var kontorchef i Erhvervs- og Vækstministeriet Sidsel Nordengaard og kontorchef i Justitsministeriet Mette Kjølby Miller-Harris medlemmer af Konkursrådet. De blev afløst af henholdsvis kontorchef i Erhvervsministeriet Anne-Mette Lyhne Jensen og kontorchef i Justitsministeriet Henrik Hjort Elmquist.

Som sekretær for Konkursrådet har fungeret fuldmægtig Uffe Kritte Nielsen.

1.3. Konkursrådets arbejde

Konkursrådet indledte arbejdet med udtalelsen i juni 2016.

Udtalelsen er blevet behandlet på syv møder.

Konkursrådet afgiver hermed en udtalelse om overgangen fra tvangsopløsning til konkurs.

2. Gældende ret

2.1. Slutning af konkursboer uden midler

Det følger af konkurslovens § 143, at hvis det under behandlingen af et konkursbo viser sig, at den sikkerhed, der er eller kan kræves stillet efter § 27, ikke er tilstrækkelig til at dække yderligere omkostninger ved boets behandling, og er boets midler ikke tilstrækkelige til at dække disse omkostninger, sluttet boet snarest muligt på en dertil særligt indkaldt skiftesamling.

Skifteretten skal slutte boet, hvis det er klart, at der ikke er midler nok i konkursboet til at dække omkostningerne, medmindre en fordringshaver stiller sikkerhed for yderligere omkostninger ved boets behandling.

2.2. Sikkerhed for omkostninger ved konkursbehandling

Det følger af konkurslovens § 27, stk. 1, at afsigelse af konkursdekret er betinget af, at den, der har begæret konkursen, stiller sikkerhed for omkostningerne ved boets behandling. Efter stk. 3 kan skifteretten fritage for sikkerhedsstillelse, således at statskassen indestår for omkostningerne ved konkursbehandlingen, hvis konkursen er begæret af skyldneren, og Erhvervsstyrelsen har truffet afgørelse om tvangsopløsning af selskabet, jf. nr. 2.

2.3. Tvangsopløsning af aktie- og anpartsselskaber

Hvis et aktie- eller anpartsselskab ikke overholder fristen for indsendelse af årsrapport, ikke har en lovlig ledelse, har forsømt enten at registrere de af selskabets kapitalejere, der besidder betydelige kapitalandele eller stemmerettigheder, eller at registrere at selskabet ikke har kapitalejere, der besidder sådanne betydelige kapitalandele eller stemmerettigheder, ikke har en lovlig revision eller har mistet sin kapital, kan Erhvervsstyrelsen anmode skifteretten om at tvangsopløse selskabet, jf. selskabslovens §§ 225-226.

Skifteretten skal herefter tage stilling til, om der skal foretages en bobehandling og i givet fald hvilken.

Det følger af selskabslovens § 227, stk. 3, at skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer. Skifteretten kan tillige udnævne en revisor. For tvangsopløsningen gælder i øvrigt bestemmelserne om likvidation i selskabslovens kapitel 14 dog således, at skifteretten eller den, som retten har bemyndiget hertil, træffer afgørelser i selskabets forhold. Omkostningerne ved opløsningen betales om fornødent af statskassen.

Det følger af selskabslovens § 233, stk. 2, at hvis likvidatorerne finder, at en tvangsopløsning ikke vil give fuld dækning til fordringshaverne, skal likvidatorerne indgive begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Hvis et selskab er under tvangsopløsning i medfør af selskabslovens § 226, indgives begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs af likvidator. Er der ikke udnævnt en likvidator, kan skifteretten af egen drift træffe afgørelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs, jf. selskabslovens § 233, stk. 3.

Er der ingen midler i selskabet, forekommer det i praksis, at skifteretterne opløser et selskab på mødet i skifteretten efter en analogi af konkurslovens § 143.

Opløsning af et selskab efter en analogi af konkurslovens § 143 indebærer, at selskabet opløses uden forudgående udlevering til nogen behandlingsform.

Praksis ved de enkelte skifteretter er imidlertid ikke entydig. Der er således stor forskel på, hvor ofte en anmodning om tvangsopløsning ender med, at selskabet opløses efter analogien af konkurslovens § 143, og hvor ofte der iværksættes yderligere undersøgelser, jf. herved Helle Hager Thors, Flemming Sorths og Claes Dall Herslands artikel, *Tvangsopløsning Selskabstømning eller statskassetømning?* (udgivet i *Fuldmægtigen* 2015.107). Dette underbygges af tal fra Domstolsstyrelsen, der viser, at den skifteret, der anvendte muligheden for at opløse et selskab efter en analogi af konkurslovens § 143 mest, benyttede analogislutningen i 66,7 pct. af tvangsopløsningssagerne i 2015 og i 74,9 pct. af sagerne i 2016. Til sammenligning blev et selskab opløst efter en analogi af konkurslovens § 143 i 7,8 pct. henholdsvis 15,7 pct. af sagerne i 2015 og 2016 ved den skifteret, der anvendte analogislutningen mindst.

Den uens praksis for, hvornår Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning fører til opløsning efter en analogi af konkurslovens § 143, uden at

der udnævnes en likvidator, eller at selskabet overgår til konkursbehandling, medfører, at der er stor forskel på, hvorvidt det undersøges, om der er aktiver i selskabet, der vil kunne anvendes til fyldestgørelse af eventuelle fordringshavere eller dække omkostningerne forbundet med en konkursbehandling. Der kan således eksempelvis være ydet lån til kapitalejerne, som ikke opdages, hvis selskabet opløses efter en analogi af konkurslovens § 143.

Den uens praksis har desuden betydning for, hvor ofte der indledes en sag om konkurskarantæne mod den tidligere ledelse af selskabet, idet reglerne om konkurskarantæne alene finder anvendelse i forbindelse med konkurs, jf. konkurslovens § 157.

2.4. Indkaldelse til møde i skifteretten

Når Erhvervsstyrelsen anmoder skifteretten om at tvangsopløse et selskab, er der ved skifteretterne praksis for at indkalde ledelsen til et møde, hvor anmodningen behandles.

Vestre Landsret fandt i kendelse af 30. marts 2006 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2006, s. 1920), at det er en forudsætning for, at skifteretten kan udnævne en likvidator, at selskabet forinden er indkaldt til møde i skifteretten. I sagen havde Erhvervsstyrelsen (dengang Erhvervs- og Selskabsstyrelsen) anmodet skifteretten om at tvangsopløse et selskab på grund af manglende indsendelse af årsrapport. Skifteretten udnævnte uden afholdelse af et retsmøde en likvidator. Landsretten udtalte bl.a., at det må anses for fast praksis, at skifteretten indkalder en repræsentant for selskabet til møde, inden der træffes dispositioner i anledning af en anmodning om tvangsopløsning. Det var også forudsat i Erhvervsstyrelsens dagældende vejledning om genoptagelse af et selskab under tvangsopløsning, at der forinden udnævnelse af en likvidator indkaldes til et møde herom i skifteretten, idet det fremgik af vejledningen, at "hvis selskabet vil undgå, at skifteretten udmelder likvidator, skal anmeldelse med bilag om genoptagelse være modtaget i Erhvervsstyrelsen inden 1. skifteretsmøde". Landsretten hjemviste på den baggrund sagen til fornyet behandling ved skifteretten.

Erhvervsstyrelsens vejledning om genoptagelse af et selskab under tvangsopløsning blev ændret i 2007, hvor formuleringen om, at anmeldelse om genoptagelse skulle være modtaget i Erhvervsstyrelsen inden første skifteretsmøde, blev ændret til, at anmeldelsen skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen snarest.

Ændringen i vejledningen har ført til en ændring af skifteretternes praksis i forhold til forudgående indkaldelse af ledelsen.

I Østre Landsrets kendelse af 5. februar 2007 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, s. 1435) stadfæstede landsretten skifterettens afgørelse om tvangsopløsning af et anpartsselskab uden forudgående indkaldelse af selskabets ledelse til et møde i skifteretten. Landsretten udtalte, at der ikke i anpartsselskabsloven eller aktieselskabsloven fandtes en pligt for skifteretten til at indkalde selskabet, men landsretten udtalte, at skifteretten ikke kan træffe afgørelse om tvangsopløsning af et selskab uden at underrette selskabet og give det lejlighed til at udtale sig, medmindre det må antages at være påkrævet straks at træffe afgørelse om tvangsopløsning uden forudgående underretning. I den konkrete sag indgik selskabet i et kompleks af selskaber, hvor skifteretten havde kendskab til ledelsen og revisor. Skifteretten skønnede på baggrund af dette kendskab, at der var behov for straks at tage selskabet under tvangsopløsning.

Et tilsvarende resultat nåede Østre Landsret til i afgørelse af 2. maj 2007 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, s. 2297). I sagen havde skifteretten ligeledes udnævnt en likvidator, uden at selskabet havde haft lejlighed til at udtale sig i anledning af Erhvervsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning.

I Østre Landsrets kendelse af 18. oktober 2007 (gengivet i Fuldmægtigen 1-2007-1481959) havde skifteretten modtaget en anmodning om tvangsopløsning fra Erhvervsstyrelsen begrundet i manglende indsendelse af årsrapport. Skifteretten indkaldte med 14 dages varsel direktøren pr. almindeligt brev, men da direktøren ikke gav møde i skifteretten, tog skifteretten selskabet under tvangsopløsning. Direktøren påkærede afgørelsen med henvisning til, at han ikke havde modtaget indkaldelsen. Landsretten fandt, at der ikke er pligt til at indkalde selskabet til det møde, hvor skifteretten indleder tvangsopløsningen, og det forhold, at skifteretten rent faktisk havde indkaldt til mødet, ændrede ikke herpå.

I Østre Landsrets kendelse af 8. juli 2011 (gengivet i Fuldmægtigen 2011.239) havde skifteretten skriftligt anmodet ledelsen i et selskab om en redegørelse for selskabets forhold. Da skifteretten ikke modtog nogen reaktion fra selskabets ledelse, besluttede skifteretten på grundlag af oplysningerne i den seneste årsrapport at tage selskabet under konkursbehandling. Landsretten udtalte, at der ikke i lovgivningen findes en pligt for skifteretten

til at indkalde ledelsen til et møde i skifteretten til behandling af Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning, hvorfor landsretten stadfæstede skifterettens afgørelse.

Erhvervsstyrelsens gældende vejledning om genoptagelse af kapitalselskaber under tvangsopløsning (ApS, A/S og P/S) fra januar 2016 omtaler ikke en pligt til at indkalde selskabets ledelse til et møde i skifteretten, før Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning kan behandles.

Der ses heller ikke andet sted at være foreskrevet et krav om indkaldelse til møde, før skifteretten kan behandle Erhvervsstyrelsens anmodning.

Det må på den baggrund antages, at det ikke er en betingelse for skifterettens behandling af Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning af et selskab, at ledelsen er indkaldt til mødet i skifteretten.

2.5. Genoptagelse af selskaber under tvangsopløsning

Hvis Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse et selskab, kan selskabet indgive anmeldelse til Erhvervsstyrelsen om, at skifteretsbehandlingen skal afbrydes, og at selskabet skal genoptages, jf. selskabslovens § 232, stk. 1.

Genoptagelse kan ikke finde sted, såfremt selskabet inden for de seneste 5 år tidligere har været under tvangsopløsning, eller selskabet er besluttet tvangsopløst af retten.

Det er en betingelse for genoptagelse, at anmeldelsen er modtaget senest 3 måneder efter, at Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet, jf. § 232, stk. 2. Fristen på 3 måneder suspenderes, hvis selskabet tages under rekonstruktionsbehandling. Herudover er der tale om en absolut frist.

Det er desuden en betingelse for genoptagelse, at de forhold, der begrundede Erhvervsstyrelsens beslutning om at tvangsopløse selskabet, er berigtiget. Dokumentation for de berigtigede forhold skal indsendes senest samtidig med anmeldelsen til Erhvervsstyrelsen. Hvis selskabet på tidspunktet for anmodningen om genoptagelse endnu ikke har afleveret årsrapporter for regnskabsår, hvor indsendelsesfristen er udløbet, er modtagelsen af disse årsrapporter ligeledes en betingelse for genoptagelsen, jf. § 232, stk. 3.

Derudover er det en betingelse for genoptagelse, at selskabet vælger en ledelse og eventuel revisor, og at der udarbejdes en erklæring af en revisor om, at kapitalen er til stede. Selskabskapitalen skal nedskrives til det beløb, der er i behold. Er selskabskapitalen herefter mindre end kapitalkravet i selskabsloven, skal den bringes op til mindst dette beløb. Der skal endvidere vedlægges en erklæring fra en godkendt revisor om, at der ikke er ydet ulovlige lån mv. til selskabsdeltagerne i strid med selskabslovens kapitel 13, jf. § 232, stk. 1, jf. § 231, stk. 1 og 2.

Hvis skifteretten har udnævnt en likvidator, skal denne samtykke i genoptagelsen, jf. § 232, stk. 4.

2.6. Tvangsopløsning af andre virksomheder

Ved lov nr. 616 af 12. juni 2013, som trådte i kraft den 1. januar 2014, blev der i selskabsloven indført iværksætterselskaber som en ny selskabsform.

Et iværksætterselskab kan stiftes med en selskabskapital på 1 kr., jf. selskabslovens § 357 a, stk. 2.

Det følger af § 357 a, stk. 1, at lovens regler om anpartsselskaber finder anvendelse på iværksætterselskaber, medmindre andet er fastsat i lovens kapitel 20 a. Da der ikke gælder særlige regler for tvangsopløsning af iværksætterselskaber, kan disse selskaber tvangsopløses efter de samme regler som anpartsselskaber.

Herudover findes der forskellige regler, der ligner selskabslovens regler om tvangsopløsning af aktie- og anpartsselskaber.

Således svarer § 116 i lov nr. 712 af 25. juni 2014 om erhvervsdrivende fonde til selskabslovens § 227. Det indebærer, at erhvervsdrivende fonde kan tvangsopløses på samme måde som aktie- og anpartsselskaber.

Det fremgår af § 20 i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, at for opløsning af virksomheder med begrænset ansvar gælder kapitel 14 i selskabsloven med de fornødne afvigelser under hensyn til virksomhedernes særlige karakter, jf. dog § 21, der indeholder regler om, hvornår Erhvervsstyrelsen kan anmode skifteretten om at opløse en virksomhed med begrænset ansvar. Det fremgår desuden af § 21, at selve tvangsopløsningen gennemføres efter reglerne i selskabslovens §§ 226-229.

Det betyder, at virksomheder omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, og som er selskaber eller foreninger med begrænset ansvar (S.M.B.A., A.M.B.A. og F.M.B.A.), som ikke er omfattet af selskabsloven, lov om erhvervsdrivende fonde eller §§ 133-154 i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v., kan opløses efter selskabslovens regler om tvangsopløsning.

Det fremgår af § 27 i lov om medarbejderinvesteringsselskaber, at for opløsning af et medarbejderinvesteringsselskab finder selskabslovens §§ 217-224 og 230-235 anvendelse med de fornødne afvigelser under hensyn til medarbejderinvesteringsselskabets særlige karakter. Medarbejderinvesteringsselskaber opløses således efter selskabslovens regler om tvangsopløsning.

2.7. Opløsning ved betalingserklæring

Kapitalselskaber (iværksætterselskaber, anpartsselskaber, aktieselskaber og partnerselskaber) og virksomheder med begrænset ansvar (S.M.B.A., A.M.B.A. og F.M.B.A.) kan desuden opløses på en uformel måde ved at afgive en erklæring over for Erhvervsstyrelsen om, at al gæld, forfalden, som uforfalden er betalt, og at virksomheden er opløst.

Erklæringen skal underskrives af alle kapitalejere henholdsvis virksomhedsdeltagere, jf. selskabslovens § 216 og lov om visse erhvervsdrivende virksomheder § 20 a. Kapitalejere henholdsvis virksomhedsdeltagere hæfter personligt, solidarisk og ubegrænset for gæld, forfalden som uforfalden eller omtvistet, som bestod på tidspunktet for erklæringens afgivelse. Det er en forudsætning for, at virksomheden kan opløses på denne uformelle måde, at kapitalejere, henholdsvis virksomhedsdeltagerne vedlægger en erklæring fra SKAT om, at der ikke foreligger skatte- og afgiftskrav vedrørende virksomheden. Erhvervsstyrelsen accepterer i praksis, at den underskrevne betalingserklæring indsendes alene til styrelsen med besked om, at virksomheden har anmodet SKAT om at udstede den nødvendige erklæring om skatte- og afgiftskrav, og at erklæringen vil blive eftersendt til styrelsen inden for kort tid.

Det fremgår ikke udtrykkeligt af selskabsloven eller forarbejderne hertil, hvor gammel erklæringen fra SKAT må være, når den modtages i Erhvervsstyrelsen. I henhold til Erhvervsstyrelsens praksis er det et krav, at erklæringen på modtagelsestidspunktet har en aktualitetsværdi, og styrelsen accepterer derfor ikke normalt erklæringer, der er mere end 3 måneder gamle.

Det forekommer i øjeblikket, at SKAT både udmelder og har en sagsbehandlingstid på over 6 måneder. Erhvervsstyrelsen har i den forbindelse tilrettet sin praksis. SKAT har en målsætning om at nedbringe sagsbehandlingstiden til 3 måneder inden for den nærmeste fremtid, og det er målsætningen, at alle fuldt oplyste anmodninger ved udgangen af 1. kvartal 2018 maksimalt vil have en sagsbehandlingstid på 1 måned.

Erhvervsstyrelsen behandlede i 2016 3982 sager om opløsning ved betalingserklæring. Det bemærkes, at en forudsætning for udstedelsen af erklæringen fra SKAT om skatte- og afgiftskrav er, at selskabet vælger en skæringsdato for opløsning således, at der kan ske ansættelse af virksomhedens indkomst for det afsluttede indkomstår, det vil sige frem til den valgte skæringsdato, og at skatter og afgifter er betalt. SKAT's afgivelse af en sådan erklæring vil således ske med tilsvarende forbehold for myndighedernes senere revision af selskabet, således som det vil gælde ved en likvidation af selskabet. Dette forbehold hindrer imidlertid ikke en opløsning af selskabet i medfør af selskabslovens § 216.

Erhvervsstyrelsen og SKAT arbejder i øjeblikket på en digitalisering af processen, således at Erhvervsstyrelsens registreringssystem fremadrettet får mulighed for selv at foretage opslag i SKAT's registre, således at den, der anmoder om opløsning af et selskab ved betalingserklæring, ikke selv skal indhente erklæringen fra SKAT.

Hvis Erhvervsstyrelsen har besluttet at tvangsopløse et selskab, kan selskabet ikke afværge den iværksatte tvangsopløsning ved at benytte sig af muligheden for at opløse et selskab ved en betalingserklæring efter § 216, jf. herved Østre Landsrets kendelse af 24. marts 1998 (gengivet i Fuldmægtigen 1998, s. 94/1).

3. Konkursrådets betænkning nr. 1525/2011

Konkursrådet overvejede i sin betænkning nr. 1525/2011 om konkurskarantæne, om reglerne om konkurskarantæne skulle omfatte ledelsen af tvangsopløste selskaber.

Af Konkursrådets betænkning fremgår på s. 87-88 følgende:

”Selskaber, der begæres tvangsopløst, bør efter Konkursrådets opfattelse kun være omfattet af regler om konkurskarantæne, hvis selskabet erklæres konkurs. Konkursrådet lægger herved navnlig vægt på, at gennemførelsen af en sag om konkurskarantæne forudsætter, at der

tilvejebringes det fornødne faktuelle grundlag herfor, og dette vil efter Konkursrådets opfattelse i praksis mest hensigtsmæssigt kunne ske under en konkursbehandling. Konkursrådet forudsætter i den forbindelse, at skifteretten i de tvangsopløsningsboer, hvor skifteretten kommer i besiddelse af oplysninger, der tyder på, at medlemmer af ledelsen kan have gjort sig skyldige i groft uforsvarlig forretningsførelse, vil tage selskabet under konkursbehandling, således at forholdene kan blive undersøgt nærmere.

Konkursrådet er således opmærksom på, at rådets forslag indebærer, at det vil få større betydning end i dag, om et insolvent selskab, der begæres tvangsopløst, opløses uden konkurs eller tages under konkursbehandling. Betydningen af en ensartet praksis ved skifteretterne på dette punkt bliver dermed også større, idet en eventuel forskellig praksis ved forskellige skifteretter ville have som konsekvens, at mulighederne for i praksis at pålægge konkurskarantæne, efter at et selskab er begæret tvangsopløst, ville afhænge af, ved hvilken skifteret sagen blev behandlet.

På denne baggrund har Konkursrådet fundet anledning til at fremhæve, hvad der efter rådets opfattelse normalt kan betragtes som ”god praksis” for skifteretternes behandling af en begæring om tvangsopløsning af et selskab.

Skifteretten bør af egen drift tage selskabet under konkursbehandling, hvis selskabet er insolvent og der enten er aktiver i selskabet eller er grund til mistanke om ulovligheder. Hvis ledelsen udebliver fra møde i skifteretten og skifteretten ikke har tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om det beskrevne grundlag for konkursbehandling foreligger, bør skifteretten, før den i givet fald opløser selskabet uden yderligere behandling efter en analogi af konkurslovens § 143, enten udmelde en likvidator med henblik på, at denne undersøger forholdene, eller udsætte sagen på fornyet indkaldelse af selskabets ledelse. Hvis ledelsen opholder sig i udlandet, bør skifteretten eller likvidator normalt forsøge at indhente en skriftlig redegørelse fra ledelsen og bør også kontakte selskabets eventuelle revisor. Skifteretten eller likvidator bør endvidere eventuelt kontakte kendte fordringshavere og bør desuden indhente skatteinformationer for selskabet (såkaldte R75-oplysninger) fra SKAT. Skifteretten eller likvidator bør endelig normalt indhente en fuldstændig udskrift fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vedrørende hver af de personer, der har haft tilknytning til selskabet. Kun hvis skifteretten på dette grundlag fortsat ikke har oplysninger, der viser, at selskabet har aktiver, eller som giver anledning til konkret mistanke om ulovligheder - og skifteretten skønner, at en likvidator ikke kan tilvejebringe yderligere oplysninger - bør skifteretten efter Konkursrådets opfattelse i givet fald slutte tvangsopløsningen efter en analogi af konkurslovens § 143. Konkursrådet bemærker i den forbindelse, at der ved nogle skifteretter (f.eks. Sø- og Handelsretten) er praksis for, at en tvangsopløsning ikke kan sluttes efter en analogi af konkurslovens § 143, når der er udpeget en likvidator, idet likvidator i så fald

enten vil skulle gennemføre en solvent likvidation eller indgive konkursbegæring. Ved disse skifteretter opstår spørgsmålet om at slutte tvangsopløsningen efter en analogi af konkurslovens § 143 således ikke i de tilfælde, hvor der er udpeget en likvidator.”

Konkursrådets betænkning indeholdt et lovudkast, som med enkelte ændringer blev gennemført ved lov nr. 429 af 5. januar 2013 om ændring af konkursloven, retsplejeloven og retsafgiftsloven (Konkurskarantæne).

4. Konkursrådets overvejelser

4.1. Opløsning efter en analogi af konkurslovens § 143

4.1.1. Som omtalt ovenfor forekommer det i praksis, at skifteretterne allerede på mødet i skifteretten opløser et selskab under tvangsopløsning efter en analogi af konkurslovens § 143 uden at udnævne en likvidator. Nogle skifteretter vælger imidlertid i højere grad at tage selskabet under konkursbehandling. Der består således en uens praksis blandt landets skifteretter i forhold til, hvornår en anmodning fra Erhvervsstyrelsen til skifteretten om at tvangsopløse et selskab fører til, at selskabet tages under konkursbehandling.

Når et selskab under tvangsopløsning opløses på mødet i skifteretten efter en analogi af konkurslovens § 143, undergives selskabet ikke nærmere undersøgelser af en likvidator eller af en kurator. Det betyder, at der er risiko for, at selskabet misbruges, idet det ikke undersøges, om der er foregået ulovlige dispositioner i selskabet, om selskabet er insolvent, om der er grundlag for at indlede en sag om konkurskarantæne mod ledelsen, og om der er grundlag for en politimæssig efterforskning.

Den uens praksis ved skifteretterne i forhold til tvangsopløsning af selskaber medfører, at reglerne om konkurskarantæne ikke fuldt ud anvendes som forudsat ved Konkursrådets betænkning nr. 1525/2011. Desuden indbyder den uens praksis til forumshopping, idet det vil være muligt at etablere selskabet eller senere ændre hjemsted til et sted, hvor selskaber i højere grad opløses efter en analogi af konkurslovens § 143, hvorved selskabet ikke undersøges nærmere af en likvidator eller af en kurator.

Det strider mod grundlæggende samfundsinteresser, ligesom det er stridende mod retsfølelsen, hvis et selskabs forhold ikke undersøges, og hvis der som følge heraf ikke pålægges en konkurskarantæne i tilfælde, hvor der er grundlag herfor.

Det undersøges desuden ikke, om der måtte være aktiver, herunder i form af lån til kapitalejerne. Sådanne lån kan være lovlige, såfremt betingelserne i selskabslovens § 210, stk. 2, er opfyldt. Uanset om der er tale om et lovligt eller ulovligt lån, skal lånet tilbagebetales til selskabet. Hertil kommer, at der er en afledt effekt af sådanne lån, idet kapitalejeren skal beskattes, jf. ligningslovens § 16 e. Hvis der er ydet sådanne lån til kapitalejerne, medfører det således, dels at der vil være midler i selskabet, dels at der tilfalder statskassen et skatteprovenu som følge af beskatningen af kapitalejeren.

Det er ligeledes stridende mod grundlæggende samfundsinteresser og retsfølelsen, hvis der er et tabt skatteprovenu som følge af manglende beskatning af lovlige eller ulovlige kapitalejerlån. Desuden kan selskaberne have drevet afgiftspligtig virksomhed uden at registrere dette og dermed have været i konkurrence på ulige vilkår med virksomheder, der overholder reglerne.

Det er af disse årsager efter Konkursrådets opfattelse nødvendigt at indføre regler for, hvornår skifteretten skal udnævne en likvidator med henblik på yderligere undersøgelser af, om selskabet er insolvent, og hvornår skifteretten skal tage selskabet under konkursbehandling.

Konkursrådet har tidligere overvejet, om reglerne om konkurskarantæne skal finde anvendelse i forbindelse med tvangsopløsning. Konkursrådet finder ikke anledning til at ændre den tidligere indstilling om, at karantæner reglerne ikke skal finde anvendelse ved tvangsopløsning.

Der er efter Konkursrådets opfattelse en samfundsmæssig interesse i, at alle selskaber, der tvangsopløses, og som er insolvente, tages under konkursbehandling, således at der udpeges en kurator, der kan undersøge, om der er aktiver i selskabet, herunder om der er ydet lovlige eller ulovlige lån til kapitalejerne, der skal tilbagebetales. Tilsvarende kan det undersøges, om der er grundlag for at indlede en sag om konkurskarantæne mod ledelsen, om der foreligger civile retlige krav, herunder som følge af omstødelige dispositioner, og om der er grundlag for politimæssig efterforskning.

Den samfundsmæssige interesse i, at der foretages nærmere undersøgelser af et selskab, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse, taler efter Konkursrådets opfattelse for, at tvangsopløsning af et selskab enten skal føre til, at der udnævnes en likvidator, eller at selskabet tages under konkursbehandling. Det er således Konkursrådets opfattelse, at et selskab, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse, ikke skal kunne opløses efter en analogi af konkurslovens § 143.

Dette vil efter Konkursrådets opfattelse begrænse ledelsens mulighed for at lade sig afregistrere og derved efterlade et tomt selskab uden risiko for undersøgelser af eksempelvis, om der er ydet lån til kapitalejerne i strid med selskabslovgivningen eller uden indberetning til SKAT, og om ledelsen kan ifalde ansvar for dispositioner foretaget i selskabet, samt om der foreligger omstødelige dispositioner.

Konkursrådet foreslår således, at det ikke skal være muligt at opløse et selskab, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse, efter en analogi af konkurslovens § 143.

Der skal således altid foretages undersøgelser, som kan være med til at sikre, at der indledes en sag om konkurskarantæne i de tilfælde, hvor der er grundlag herfor. Det vil efter Konkursrådets opfattelse potentielt kunne medføre færre tab for SKAT og andre fordringshavere.

4.1.2. Der skal efter Konkursrådets opfattelse fortsat være hjemmel til, at skifteretten af egen drift tager selskabet under konkursbehandling, såfremt selskabet er insolvent. Rådet finder det ikke nødvendigt, at skifteretten af egen drift kan tage selskabet under rekonstruktionsbehandling. Anmodning om rekonstruktionsbehandling må således indgives af selskabet selv eller af en fordringshaver.

Konkursrådet har på den baggrund overvejet, hvornår der skal udnævnes en likvidator, og hvornår selskabet skal tages under konkursbehandling.

I de tilfælde, hvor ingen fra selskabet giver møde i skifteretten til det møde, hvor Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning skal behandles, finder Konkursrådet det hensigtsmæssigt, at selskabet erklæres konkurs. Det vil efter rådets opfattelse være et forsinkende mellemlid, at der først skal udnævnes en likvidator, da denne ofte efterfølgende vil begære selskabet konkurs.

Konkursrådet foreslår på den baggrund, at der indføres en formodningsregel i selskabsloven, hvorefter der i forbindelse med skifterettens behandling af Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning af et selskab gælder en formodning for, at selskabet er insolvent, hvis ingen fra selskabet møder i skifteretten efter at være indkaldt dertil.

Dette ændrer ikke Erhvervsstyrelsens vurdering af, om betingelserne for oversendelse af selskabet til tvangsopløsning foreligger.

Erhvervsstyrelsens anmodning til skifteretten om tvangsopløsning af et selskab kan skyldes manglende registrering af ledelse, revisor, legale ejere eller selskabets hjemstedsadresse, ligesom oversendelsen kan skyldes manglende rettidig indsendelse af årsrapport, eller at selskabets ledelse ikke har reageret på fordringer på indkaldt selskabskapital, der har vist sig ikke at kunne opfyldes. Endelig kan oversendelsen skyldes, at der ikke indsendes dokumentation til styrelsen for en tidligere foretagen registrering i selskabet.

Eftersom de nævnte forhold ikke nødvendigvis er udtryk for, at selskabet er insolvent, selv om insolvens efter Konkursrådets opfattelse ofte foreligger, finder Konkursrådet, at det vil være for byrdefuldt, såfremt den foreslåede formodningsregel udstrækkes til også at finde anvendelse i de situationer, hvor en person fra selskabet giver møde i skifteretten efter at være blevet indkaldt dertil.

I de situationer, hvor en repræsentant for selskabet giver møde, finder den foreslåede formodningsregel ikke anvendelse. Skifteretten skal således vurdere, om selskabet er insolvent, således at selskabet skal erklæres konkurs, eller om selskabet fortsat skal være under tvangsopløsning med udnævnelse af en likvidator.

Konkursrådet har overvejet, om selskabets insolvens skal vurderes ud fra selskabets insufficiens, hvorefter et selskab er insolvent, når selskabets passiver overstiger dets aktiver, eller om insolvens skal vurderes i overensstemmelse med definitionen i konkurslovens § 17, stk. 2, hvorefter en skyldner er insolvent, hvis den pågældende ikke kan opfylde sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder, medmindre betalingsudygtigheden må antages blot at være forbigående.

Konkursrådet finder det mest rigtigt at anvende definitionen i konkurslovens § 17, stk. 2. Konkursrådet bemærker i den forbindelse, at et selskab, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse, bl.a. er insolvent, såfremt der ikke er midler i selskabet til at dække omkostningerne forbundet med tvangsopløsningen.

4.1.3. I praksis indkalder skifteretterne allerede i dag som udgangspunkt selskabets ledelse til et møde i skifteretten til behandling af Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning. Konkursrådet finder dog, at det skal

fremgå eksplicit af selskabsloven, at skifteretterne skal indkalde ledelsen til et møde i skifteretten.

Skifteretten beslutter formen for mødet, herunder om mødet skal afholdes som møde i skifteretten eller ved anvendelse af telekommunikation.

Eftersom tvangsopløsning kan skyldes, at ledelsen er afregistreret i Erhvervsstyrelsens it-system, må indkaldelsen efter Konkursrådets opfattelse rettes til den sidst kendte ledelse, det vil sige den ledelse, der senest har været registreret i Erhvervsstyrelsens it-system.

Med henblik på skifterettens mulighed for entydig identifikation af ledelsen, bør Erhvervsstyrelsens oversendelse til skifteretten indeholde oplysninger om navn, adresse og hvis muligt personnummer på den senest registrerede ledelse. Da oversendelsen tjener et lovligt og sagligt formål, er persondataloven ikke til hinder for oversendelsen, jf. lovens § 11, jf. § 5.

Konkursrådet har overvejet, om også kapitalejerne bør indkaldes til mødet i skifteretten. Rådet finder det imidlertid tilstrækkeligt, at kun ledelsen indkaldes. Rådet har herved lagt vægt på, at kapitalejerne ikke har den daglige ledelse af selskabet, og at kapitalejerne selv har ansat ledelsen, ligesom det er kapitalejernes ansvar at sikre, at der er ansat og registreret en ledelse.

Herudover har Konkursrådet overvejet kravene til skifterettens indkaldelse, herunder om der skal ske en forkyndelse, eller om en orientering er tilstrækkelig. Henset til, at Erhvervsstyrelsen allerede har underrettet om oversendelsen til tvangsopløsning, finder Konkursrådet det ikke nødvendigt, at der skal ske en forkyndelse.

Det er således efter rådets opfattelse tilstrækkeligt, at den senest registrerede ledelse orienteres om mødet i skifteretten. Denne orientering kan ske ved digital post eller til den adresse, der fremgår i Erhvervsstyrelsens register.

Særligt i forhold til personer bosiddende i udlandet har Konkursrådet overvejet, på hvilket sprog orienteringen skal affattes. Eftersom der er tale om selskaber, der er hjemmehørende i Danmark, og som er underlagt dansk selskabslovgivning, finder rådet ikke grund til, at skifteretten skal foranledige oversættelse af indkaldelsen.

4.1.4. Hvis den senest registrerede direktør giver møde, men intet kan oplyse om selskabets forhold, må skifteretten vurdere ud fra de foreliggende oplysninger, om selskabet er insolvent. Vurderer skifteretten ikke, at selskabet er insolvent, må der således udnævnes en likvidator.

I de tilfælde, hvor skifteretten udnævner en likvidator efter selskabslovens § 227, fordi en repræsentant fra selskabet giver møde, og hvor skifteretten ikke umiddelbart vurderer, at selskabet er insolvent, men hvor selskabet alligevel senere viser sig insolvent, herunder som følge af, at der ikke er midler til at dække omkostningerne forbundet med tvangsopløsningen, skal selskabet tages under rekonstruktionsbehandling eller konkurs efter begæring af likvidator, jf. selskabslovens § 233, stk. 2.

4.1.5. Det er efter Konkursrådets opfattelse vigtigt, at Erhvervsstyrelsens anmodning om at tvangsopløse et selskab fremmes. Det er således afgørende for sikring af aktiver og for etablering af fristdag med henblik på omstødelse i forbindelse med konkurs, at skifteretten træffer afgørelse om tvangsopløsning eller afsiger konkursdekret hurtigst muligt efter, at Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse et selskab. Dette skal også ses i lyset af, at der har været en forudgående sagsbehandling ved Erhvervsstyrelsen inden anmodningen om tvangsopløsning.

Da dagen for Erhvervsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning af et selskab anses som fristdag i forbindelse med konkurs, hvis skifteretten inden 3 måneder efter beslutningen modtager begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs eller af egen drift indleder rekonstruktionsbehandling eller afsiger konkursdekret, jf. konkurslovens § 1, stk. 1, nr. 3, skal der så vidt muligt være udmeldt likvidator senest 2 måneder efter Erhvervsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning. Likvidator har da en måned til at undersøge, om der skal indgives en konkursbegæring.

Udsættelse af sagen skal derfor kun komme på tale, når der foreligger lovligt forfald. Møder ingen, og har skifteretten ikke fået meddelelse om lovligt forfald, skal skifteretten således ikke udsætte sagen, men træffe afgørelse i overensstemmelse med den foreslåede formodningsregel.

Manglende fremmøde kan skyldes, at det ikke har været muligt at få orienteret selskabets ledelse om mødet i skifteretten. Hvis skifterettens postfremsendte orientering returneres som følge af, at den senest registrerede ledelse er ukendt på den adresse, som den pågældende selv har angivet, kan det i

den konkrete situation anvendes som en formodning for, at selskabet er insolvent.

Det er Konkursrådets opfattelse, at der i overensstemmelse med skifteretternes nuværende praksis skal være mulighed for, at skifteretten i særlige tilfælde kan behandle Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning af et selskab, selv om ledelsen af selskabet ikke er blevet indkaldt. Der tænkes her på de situationer, hvor fristen efter konkurslovens § 1, stk. 1, nr. 3, er ved at udløbe, samt hvor skifteretten skønner, at en hurtig behandling er påkrævet med henblik på at sikre aktiver.

4.1.6. Konkursrådets forslag medfører således, at Erhvervsstyrelsens anmodning til skifteretten om tvangsopløsning af et selskab enten fører til, at der udnævnes en likvidator, eller at selskabet erklæres konkurs. Det vil således ikke være muligt at opløse et selskab efter en analogi af konkurslovens § 143.

Efter de nødvendige undersøgelser er foretaget, vil behandlingen af konkursboet fortsat kunne slutes efter konkurslovens § 143, hvis den sikkerhed, der er eller kan kræves stillet efter § 27, ikke er tilstrækkelig til at dække yderligere omkostninger ved boets behandling, og boets midler ikke er tilstrækkelige til at dække disse omkostninger.

4.2. Udvidelse af adgangen til opløsning ved betalingserklæring

Konkursrådets forslag vil medføre, at et betydeligt antal af de selskaber, hvori der aldrig har været drift eller stiftet forpligtelser, som i dag opløses efter en analogi af konkurslovens § 143, i stedet vil skulle tvangsopløses med udnævnelse af en likvidator eller tages under konkursbehandling.

Dette skal endvidere ses i lyset af, at der over en periode er kommet flere selskaber og dermed også flere tvangsopløsninger.

I 2016 blev der således oprettet ca. 33.500 selskaber. Til sammenligning blev der i 2015 oprettet ca. 30.000 selskaber. Hovedparten af selskaberne er anpartsselskaber (65 pct. i 2015 og 61 pct. i 2016). Der oprettes desuden et stigende antal iværksætterselskaber (32 pct. i 2015 og 36 pct. i 2016).

Antallet af selskaber under tvangsopløsning, er steget fra 6451 i 2015 til 9236 i 2016. Her udgør anpartsselskaberne også den største andel (86 pct. i 2015 og 69 pct. i 2016), ligesom der ses et stigende antal iværksætterselskaber (10 pct. i 2015 og 28 pct. i 2016).

Herudover forventes det, at det forhold, at det siden 1. januar 2017 har været muligt for Erhvervsstyrelsen at anmode skifteretten om at tvangsopløse selskaber, der ikke har registreret deres legale ejere, vil resultere i en stigning i antallet af tvangsopløsninger.

Selskaberne kan generelt mangle et økonomisk incitament til at gennemføre en ordnet likvidation, idet selskaberne må forventes at have en begrænset værdi for ejerne. Det vil således ikke medføre et stort tab, hvis selskabet tvangsopløses.

Det stigende antal selskaber, der tvangsopløses, vil med forslaget om ophævelse af muligheden for opløsning efter en analogi af konkurslovens § 143 medføre betydelige omkostninger for staten.

Konkursrådet foreslår på den baggrund, at der vejledes om muligheden for opløsning ved betalingserklæring efter selskabslovens § 216. Rådet er opmærksom på, at sagsbehandlingstiden ved SKAT i praksis sætter begrænsninger for muligheden for opløsning ved betalingserklæring, men forudsætter en snarlig løsning af problemstillingen hos SKAT.

Det kan dog ikke udelukkes, at en skriftlig vejledning om muligheden for opløsning ved betalingserklæring ikke vil være tilstrækkelig til at sikre, at selskaber, hvori der aldrig har været drift eller stiftet forpligtelser, opløses, inden Erhvervsstyrelsen anmoder skifteretten om at tvangsopløse selskabet.

Konkursrådet har på den baggrund overvejet, om adgangen til at anvende selskabslovens § 216 skal udvides, således at et selskab, hvori der aldrig har været drift eller stiftet forpligtelser, kan opløses ved betalingserklæring også efter, at Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet.

Der vil efter rådets opfattelse være en samfundsmæssig besparelse, hvis selskaber, hvori der reelt aldrig har været drift eller stiftet forpligtelser, opløses ved betalingserklæring efter selskabslovens § 216. Det vil desuden efter rådets opfattelse være uproblematisk, hvis selskaber, hvori der aldrig har været drift eller stiftet forpligtelser, kan opløses ved betalingserklæring, også selv om Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet.

Har der derimod været drift eller stiftet forpligtelser i selskabet, skal det derimod fortsat ikke være muligt at anvende selskabslovens § 216 efter, at Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet.

Konkursrådet foreslår på den baggrund, at der indføres en adgang for skifteretten svarende til selskabslovens § 216, hvorefter skifteretten kan opløse et selskab ved betalingserklæring, hvori der aldrig har været drift eller stiftet forpligtelser, selv om Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet.

Drift må i den forbindelse forstås som aktiviteter af enhver art, ligesom der ikke må være indgået retshandler eller stiftet forpligtelser.

Kapitalejerne skal afgive en erklæring til skifteretten om, at der ikke har været drift eller stiftet forpligtelser. Kapitalejerne påtager sig desuden at hæfte personligt, solidarisk og ubegrænset for gæld, forfalden som uforfalden eller omtvistet, som bestod på tidspunktet for erklæringens afgivelse.

Der skal desuden afgives en erklæring under strafansvar over for skifteretten om, at der aldrig har været drift i selskabet eller stiftet forpligtelser. Skifteretten kan imidlertid tilsidesætte en sådan erklæring, såfremt skifteretten vurderer, at der er en rimelig tvivl om erklæringens troværdighed. Skifteretten kan i den forbindelse bl.a. lægge vægt på, om der har været aktiviteter i form af ændringer i ledelsen eller ejerkredsen, hvilket kan indikere, at selskabet ikke har været helt uden drift. Tilsvarende kan der lægges vægt på, om ledelsen eller kapitalejerne tidligere har deltaget i selskaber, der er tvangsopløst eller taget under konkursbehandling.

Den foreslåede adgang til opløsning ved betalingserklæring efter, at Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet, skal efter Konkursrådets opfattelse kun kunne anvendes på selskaber, der er stiftet med en oprindelig kapital på maksimalt 1.000 kr. Konkursrådet lægger herved vægt på, at der skal være tale om en bagatelagtig kapital, men at selskaber af forskellige årsager stiftes med en kapital på mellem 1 og 1.000 kr.

Hvis kapitalen er større, skal det undersøges, om kapitalen er intakt, eller hvad kapitalen er forbrugt på. Sådanne undersøgelser skal foretages af enten en kurator eller en likvidator, jf. Konkursrådets forslag om, at det ikke skal være muligt at opløse et selskab, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse, efter en analogi af konkurslovens § 143.

Der skal fortsat indhentes en erklæring fra SKAT om, at der ikke foreligger skatte- og afgiftskrav vedrørende selskabet. Det vil i praksis betyde, at skifteretten udsætter sagen med henblik på, at ledelsen indhenter en sådan erklæring.

Konkursrådet bemærker i den forbindelse, at sagsbehandlingstiden ved SKAT for tiden sætter begrænsninger for anvendelse af den foreslåede ordning. Rådet forudsætter dog, at SKAT snarest vil have nedbragt sagsbehandlingstiden.

4.3. Genoptagelse af selskaber

Konkursrådets forslag ændrer ikke ved kapitalejernes mulighed for efter selskabslovens § 232, stk. 1, at indgive anmeldelse om genoptagelse af et selskab, der er under tvangsopløsning. Anmodning om genoptagelse skal være indgivet senest 3 måneder efter, at Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet, jf. stk. 2. Genoptagelse forudsætter som i dag, at de forhold, der begrundede Erhvervsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning, skal være berigtiget, jf. stk. 3, samt at en revisor skal erklære, at selskabets kapital er i behold.

Hvis selskabet er taget under konkursbehandling enten efter begæring fra likvidator eller uden udnævnelse af likvidator, kan konkursbehandlingen bringes til ophør efter konkurslovens § 144, såfremt der fremlægges samtykke fra samtlige fordringshavere eller bevis for, at de er fyldestgjort. Herefter slutes boet straks, og dets aktiver udleveres med henblik på fortsat tvangsopløsning.

De med konkursbehandlingen forbundne omkostninger, der skal betales efter konkurslovens § 144, svarer til kapitalejernes forpligtelse efter gældende ret til at betale omkostningerne ved en påbegyndt tvangsopløsning. Konkursrådets forslag vil således ikke stille kapitalejere ringere end i dag i forhold til genoptagelse af et selskab under tvangsopløsning.

Det følger af selskabslovens § 232, stk. 4, at i de tilfælde, hvor skifteretten har udnævnt en likvidator, skal denne samtykke i genoptagelsen efter stk. 1.

Der er efter Konkursrådets opfattelse ikke behov for et krav om, at kurator skal samtykke til genoptagelse af et selskab, som skifteretten har taget under konkursbehandling på baggrund af en anmodning fra Erhvervsstyrelsen om tvangsopløsning.

Konkursrådet bemærker i den forbindelse, at det allerede følger af konkurslovens § 144, stk. 1, at et bo kun kan sluttes, hvis skyldneren fremlægger samtykke fra samtlige fordringshavere eller bevis for, at de er fyldestgjort. Det indebærer, at et selskab ikke kan udleveres til kapitalejerne i medfør af konkurslovens § 144, før fordringshaverne, herunder kurator, er fyldestgjort for sit arbejde. Der ligger således allerede heri et implicit krav om samtykke fra kurators side.

Er der anmodet om genoptagelse af selskabet, og kan boet sluttes efter konkurslovens § 144, må skifteretten på ny behandle Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning i lyset af begæringen om genoptagelse.

Eftersom der ikke er udnævnt en likvidator, skal der ikke i medfør af den gældende bestemmelse i selskabslovens § 232, stk. 4, indhentes samtykke til genoptagelsen.

Konkursrådet har på den baggrund overvejet, om det er hensigtsmæssigt, at skifteretten udnævner en likvidator alene med det formål at se på, om der kan gives samtykke til genoptagelse af selskabet efter selskabslovens § 232, stk. 4. Skifteretten vil i praksis kunne udnævne den samme person, som netop har været kurator for konkursboet.

Den egentlige prøvelse af, om betingelserne for genoptagelse er opfyldt, foretages imidlertid hos Erhvervsstyrelsen, som har modtaget anmodningen om genoptagelse. Konkursrådet finder det på den baggrund ikke nødvendigt, at skifteretten skal udnævne en likvidator alene med det formål at samtykke til genoptagelsen.

Viser det sig i en situation, hvor der ikke er anmodet om genoptagelse, at et selskab, der er under konkursbehandling, ikke er insolvent, må konkursboet sluttes efter konkurslovens § 144. Hvis konkursbehandlingen var foranlediget af en anmodning om tvangsopløsning, må selskabet efter Konkursrådets opfattelse udleveres til skifteretten med henblik på fortsat tvangsopløsning.

4.4. Konsekvensændringer

§ 116 i lov om erhvervsdrivende fonde svarer til selskabslovens § 227. For at sikre, at lovgivningen vedrørende erhvervsdrivende fonde fortsat er sammenhængende med selskabsloven i forhold til tvangsopløsning, vil § 116 i lov

om erhvervsdrivende fonde skulle ændres i overensstemmelse med den foreslåede ændring af selskabslovens § 227 og den foreslåede bestemmelse i § 233 a.

Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder og lov om medarbejderinvesteringsselskaber indeholder alene en henvisning til selskabslovens regler om tvangsopløsning, hvorfor de foreslåede ændringer af selskabsloven også vil finde anvendelse for disse virksomheder og selskaber uden yderligere ændringer.

4.5. Sikkerhed for omkostningerne forbundet med en konkursbehandling

Som konsekvens af Konkursrådets forslag må konkurslovens § 27 om sikkerhed for kurators arbejde tilpasses, således at statskassen indestår for omkostningerne i de tilfælde, hvor skifteretten af egen drift har afsagt konkursdekret i forbindelse med behandlingen af en anmodning om tvangsopløsning fra Erhvervsstyrelsen.

Konkursrådet er opmærksom på, at Højesteret den 25. april 2018 har stadfæstet Vestre Landsrets kendelse af 10. oktober 2016 (gengivet i Fuldmægtigen 2016.268), hvorved landsretten fandt, at en virksomhedspanthavers hæftelse for omkostningerne ved bobehandlingen efter konkurslovens § 27, stk. 4, skulle reduceres med et beløb svarende til boets aktiver, jf. konkurslovens § 143.

Konkursrådet har ikke ved denne udtalelse taget stilling til samspillet mellem konkurslovens § 143 og § 27, herunder i tilfælde, hvor aktiverne i konkursboet består af et honorar, men rådet henstiller til, at rådet snarest anmodes om at se på dette.

5. Økonomiske konsekvenser

De foreslåede ændringer kan medføre øgede omkostninger for statskassen, idet flere selskaber under tvangsopløsning vil blive erklæret konkurs eller taget under tvangsopløsning med udnævnelse af en likvidator. Det er imidlertid Konkursrådets opfattelse, at rådets forslag vil bevirke, at der kommer mere fokus på at undersøge, om der i selskaber under tvangsopløsning er foregået misbrug, herunder manglende afregning af skat, moms og afgifter til statskassen. Forslaget medfører således færre tab for statskassen andre steder. Yderligere undersøgelser vil desuden kunne føre til, at der identificeres aktiver, eksempelvis lån til kapitalejerne, som kurator vil kunne kræve

indfriet. Hertil kommer, at der vil være afledte konsekvenser, hvis der findes kapitalejerlån, idet sådanne lån beskattes hos kapitalejeren, jf. ligningslovens § 16 e. Yderligere undersøgelser vil således også kunne føre til skattemæssige forhøjelser hos kapitalejerne.

En del af de selskaber, Erhvervsstyrelsen anmoder skifteretten om at tvangsopløse, bliver i dag erklæret konkurs. Der vil således alene være en meromkostning i forhold til de selskaber, der ikke ville blive erklæret konkurs efter de gældende regler, men i stedet ville være blevet opløst efter en analogi af konkurslovens § 143.

Konkursrådets forslag vil imidlertid betyde, at et selskab, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse, ikke længere kan opløses efter en analogi af konkurslovens § 143. Herved sikres det, at alle selskaber, der tvangsopløses, undersøges i forhold til, om der er forhold, der kan begrunde, at der indledes en sag om konkurskarantæne, samt om der foreligger civile krav, der skal forfølges, og om der er grundlag for at indlede en politimæssig efterforskning.

Domstolsstyrelsen skønner, at Konkursrådets forslag vil medføre yderligere omkostninger på 21 mio. kr. årligt, hvis samtlige 2.487 tvangsopløsningssager, der i 2015 blev afsluttet efter en analogi af konkurslovens § 143, i stedet var afsluttet som konkurssager. Domstolsstyrelsen skønner desuden, at forslaget vil medføre meromkostninger i størrelsesordenen 3,5 mio. kr. til domstolenes administrative behandling af sagerne.

Konkursrådets forslag kan medføre, at der indledes flere sager om konkurskarantæne, som også kan medføre øgede omkostninger for det offentlige. Konkursrådets forslag er imidlertid på visse punkter i overensstemmelse med Konkursrådets anbefalinger i betænkning nr. 1525/2011 om konkurskarantæne i forhold til, hvornår skifteretten af egen drift bør tage et selskab under konkursbehandling. Rådets forslag vil således medføre, at konkurskarantæneinstrumentet anvendes i overensstemmelse med det ved betænkning nr. 1525/2011 forudsatte.

Af forarbejderne til lov nr. 429 af 5. januar 2013 om ændring af konkursloven, retsplejeloven og retsafgiftsloven (Konkurskarantæne), som gennemførte Konkursrådets lovudkast i betænkning nr. 1525/2011, fremgår, at indførelsen af regler om konkurskarantæne ville indebære samlede bruttomerudgifter for staten på omkring 10 mio. kr. i 2013, 17,1 mio. kr. i 2014 og

15,4 mio. kr. årligt fra 2015. Der var således afsat midler til skifte- og landsretternes behandling af sagerne om konkurskarantæne, til Erhvervsstyrelsens etablering og drift af et karantæneregister samt til gennemførelsen af de konkrete sager, herunder til kurators førelse af sagerne og de generelle sagsomkostninger og til SKAT's bistand med oplysninger til sagerne.

Konkursrådet skønner ikke, at nærværende forslag ændrer på de forudsætninger, der allerede er budgetteret med.

Yderligere undersøgelser i forhold til sager om konkurskarantæne kan som også anført i betænkning nr. 1555/2011 forventes at få positive konsekvenser for både erhvervslivet og det offentlige, idet anvendelse af konkurskarantæne skønnes at kunne begrænse både erhvervslivets og det offentliges tab på insolvente virksomheder. En effektiv anvendelse af reglerne om konkurskarantæne vil potentielt kunne mindske SKAT's provenutab som følge af konkurser.

Det er således vanskeligt nøjagtigt at skønne over, hvilke omkostninger for det offentlige der vil være forbundet med gennemførelse af Konkursrådets forslag.

Konkursrådet bemærker, at det er en politisk beslutning, om der skal afsættes ressourcer til gennemførelse af Konkursrådets forslag.

6. Konkursrådets lovudkast

§ 1

I selskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1089 af 14. september 2015, som ændret ved § 1 i lov nr. 262 af 16. marts 2016, § 2 i lov nr. 631 af 8. juni 2016, § 1 i lov nr. 1547 af 13. december 2016, § 10 i lov nr. 665 af 8. juni 2017, § 2 i lov nr. 1665 af 26. december 2017, § 1 i lov nr. 675 af 29. maj 2018, § 1 i lov nr. 676 af 29. maj 2018 og § 14 i lov nr. 503 af 23. maj 2018, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 216 indsættes:

”§ 216 a. Har Erhvervsstyrelsen i medfør af §§ 225-229 anmodet skifteretten om at tvangsopløse et kapital-selskab, hvori der aldrig har været drift, og hvis selskabskapital ikke overstiger 1 kr., kan opløsning ske ved, at kapital-ejerne over for skifteretten afgiver en erklæring om, at der aldrig har været

drift eller stiftet forpligtelser, og at det er besluttet at opløse kapitalselskabet. Kapitalejernes navne og adresser skal være angivet i erklæringen.

Stk. 2. Skifteretten kan kun opløse kapitalselskabet, hvis erklæringen efter stk. 1 er vedlagt en erklæring fra told- og skatteforvaltningen om, at der ikke foreligger skatte- og afgiftskrav vedrørende kapitalselskabet.

Stk. 3. § 216, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.”

2. i § 227, stk. 3, ændres ”Skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer” til: ”Skifteretten indkalder, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, den senest registrerede ledelse til et møde i skifteretten. Skifteretten udnævner på mødet en eller flere likvidatorer, medmindre selskabet er insolvent, jf. § 233 a.”

3. Efter § 233 indsættes:

”§ 233 a. Skifteretten træffer på det i § 227, stk. 3, nævnte møde af egen drift afgørelse om konkurs, hvis selskabet er insolvent, jf. konkurslovens § 17, stk. 2. Giver ingen fra selskabet møde, anses selskabet som insolvent, medmindre der foreligger konkrete omstændigheder, der taler for, at en tvangsopløsning vil give fuld dækning til kreditorerne.

Stk. 2. Skifteretten kan, når særlige omstændigheder taler derfor, træffe afgørelse om konkurs uden afholdelse af det i § 227, stk. 3, nævnte møde.”

§ 2

I lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lov nr. 712 af 25. juni 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. 738 af 1. juni 2015, § 3 i lov nr. 262 af 16. marts 2016, § 4 i lov nr. 631 af 8. juni 2016, § 11 i lov nr. 665 af 8. juni 2017, § 4 i lov nr. 1665 af 26. december 2017 og § 3 i lov nr. 676 af 29. maj 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 116, stk. 3, ændres ”Skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer” til: ”Skifteretten indkalder, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, den senest registrerede ledelse til et møde i skifteretten. Skifteretten udnævner på mødet en eller flere likvidatorer, medmindre fonden er insolvent, jf. § 122 a.”

2. Efter § 122 indsættes:

”§ 122 a. Skifteretten træffer på det i § 116, stk. 3, nævnte møde af egen drift afgørelse om konkurs, hvis fonden er insolvent, jf. konkurslovens § 17,

stk. 2. Giver ingen fra fonden møde, anses fonden som insolvent, medmindre der foreligger konkrete omstændigheder, der taler for, at en tvangsopløsning vil give fuld dækning til kreditorerne.

Stk. 2. Skifteretten kan, når særlige omstændigheder taler derfor, træffe afgørelse om konkurs uden afholdelse af det i § 116, stk. 3, nævnte møde.”

§ 3

I konkursloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 6. januar 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. 84 af 28. januar 2014, § 3 i lov nr. 737 af 25. juni 2014, § 16 i lov nr. 573 af 4. maj 2015, § 3 i lov nr. 550 af 30. maj 2017, § 36 i lov nr. 1555 af 19. december 2017 og § 32 i lov nr. 58 af 30. januar 2018, foretages følgende ændring:

1. § 27, stk. 3, nr. 2, affattes således:

”Erhvervsstyrelsen har truffet afgørelse om tvangsopløsning af selskabet, og konkursdekret er afsagt af skifteretten af egen drift eller efter begæring af skyldneren.”

§ 4

Loven træder i kraft den [...]

§ 5

Stk. 1. Lovens §§ 1 og 2 gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 2. Lovens § 3 gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovudkastets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 216 a)

Det følger af selskabslovens § 216, stk. 1, at et kapitalselskab, hvor alle fordringshavere er betalt, kan opløses ved, at kapitalejerne over for Erhvervsstyrelsen afgiver en erklæring om, at al gæld, forfalden som uforfalden, er betalt, og at det er besluttet at opløse kapitalselskabet.

Erklæringen efter stk. 1 skal være vedlagt en erklæring fra told- og skatteforvaltningen om, at der ikke foreligger skatte- og afgiftskrav vedrørende kapitalselskabet, jf. stk. 2. Selskabet er opløst, når det slettes i Erhvervsstyrelsens register over aktive selskaber, jf. stk. 3.

Efter stk. 4 hæfter kapitalejerne personligt, solidarisk og ubegrænset for gæld, forfalden som uforfalden eller omtvistet, som bestod på tidspunktet for erklæringens afgivelse.

Det er ikke muligt at opløse et selskab ved betalingserklæring efter § 216, hvis Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet.

Med den foreslåede bestemmelse i § 216 a indføres der mulighed for, at et selskab kan opløses ved betalingserklæring, selv om Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet, jf. selskabslovens §§ 225-229.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at indføre adgang til at opløse selskaber, hvori der aldrig har været drift, og hvor omkostningerne forbundet med gennemførelse af en tvangsopløsning ved likvidator står i misforhold til selskabskapitalen.

Den foreslåede adgang til opløsning ved betalingserklæring efter, at Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet, kan således alene anvendes på selskaber, der er stiftet med en oprindelig kapital på maksimalt 1.000 kr.

Hvis kapitalen er større, skal det undersøges, om kapitalen er intakt, eller hvad kapitalen er forbrugt på. Sådanne undersøgelser skal foretages af enten

en kurator eller en likvidator, jf. lovforslagets § 1, nr. 2 og 3 (forslag til selskabslovens § 227, stk. 3 og § 233 a).

Det er skifteretten, der vurderer, om betingelserne for opløsning er opfyldt, og det er således skifteretten, der træffer afgørelse om, hvorvidt opløsning kan ske ved en erklæring.

Det er en betingelse for opløsning efter den foreslåede regel, at der aldrig har været drift i selskabet. Herved forstås aktiviteter af enhver art, herunder at der hverken har været indtægter eller udgifter i selskabet, ligesom der ikke har været indgået retshandler eller stiftet forpligtelser.

Har Erhvervsstyrelsen anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet, kan skifteretten udsætte sagen med henblik på opløsning ved betalingserklæring, hvis en repræsentant for selskabet under strafansvar erklærer over for skifteretten, at der aldrig har været drift i selskabet.

Skifteretten er ikke bundet af erklæringen, men kan tilsidesætte en sådan erklæring, hvis skifteretten vurderer, at der er en rimelig tvivl om erklæringens troværdighed. Skifteretten kan i den forbindelse bl.a. lægge vægt på, om der har været aktiviteter i form af ændringer i ledelsen eller ejerkredsen, hvilket kan indikere, at selskabet ikke har været helt uden drift. Tilsvarende kan der lægges vægt på, om ledelsen eller kapitalejerne har historik for deltagelse i selskaber, der er tvangsopløst eller taget under konkursbehandling.

Kapitalejerne skal afgive en skriftlig erklæring om, at der aldrig har været drift eller stiftet forpligtelser, og at det er besluttet at opløse selskabet. Kapitalejerne påtager sig desuden at hæfte personligt, solidarisk og ubegrænset for gæld, forfalden som uforfalden eller omtvistet, som bestod på tidspunktet for erklæringens afgivelse.

Der skal endelig indhentes en erklæring fra SKAT om, at der ikke foreligger skatte- og afgiftskrav vedrørende selskabet. Det vil i praksis betyde, at skifteretten udsætter sagen med henblik på indhentelse af en sådan erklæring.

Hvis skifteretten vurderer, at betingelserne for opløsning ved betalingserklæring ikke kan opfyldes, skal skifteretten hurtigst muligt tage selskabet under tvangsopløsning eller konkurs.

Til nr. 2 (§ 227, stk. 3)

Det følger af selskabslovens § 227, *stk. 3*, at når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse et selskab, kan skifteretten udnævne en eller flere likvidatorer. Skifteretten kan tillige udnævne en revisor. For tvangsopløsningen gælder i øvrigt bestemmelserne om likvidation i selskabslovens kapitel 14 dog således, at skifteretten eller den, som retten har bemyndiget hertil, træffer afgørelser i selskabets forhold. Omkostningerne ved opløsningen betales om fornødent af statskassen.

Med den foreslåede tilføjelse til § 227, *stk. 3*, foreslås det lovfæstet, at skifteretten skal indkalde ledelsen af et aktie- eller anpartsselskab til møde i skifteretten, såfremt Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet.

Eftersom anmodningen om tvangsopløsning bl.a. kan skyldes, at ledelsen er afregistreret i Erhvervsstyrelsens it-system, samt at ledelsen under alle omstændigheder afregistreres i forbindelse med Erhvervsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning, foreslås det, at indkaldelsen skal rettes til den senest registrerede ledelse i Erhvervsstyrelsens it-system. Skifteretten kan desuden sende indkaldelsen til selskabet.

Indkaldelsen skal indeholde oplysninger om tid og sted for mødet i skifteretten, hvor anmodningen om tvangsopløsning skal behandles. Det skal samtidig fremgå, at udeblivelse uden lovligt forfald kan medføre, at selskabet erklæres konkurs, jf. den foreslåede bestemmelse i § 233 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 3

Eftersom selskabet er bekendt med, at tvangsopløsning er nært forestående, idet Erhvervsstyrelsen dels har anmodet om berigtigelse af forhold, der kan medføre tvangsopløsning, dels har orienteret om anmodningen til skifteretten om tvangsopløsning, stilles der ikke krav om forkyndelse af indkaldelsen til mødet i skifteretten.

Det er således tilstrækkeligt, at den senest registrerede ledelse orienteres om mødet i skifteretten. Denne orientering kan ske ved digital post eller til den adresse, der fremgår i Erhvervsstyrelsens register.

Da der er tale om selskaber, der har hjemsted i Danmark og er underlagt dansk selskabslovgivning, kan indkaldelsen affattes på dansk.

Det foreslås samtidig, at der indføres en pligt for skifteretten til i forbindelse med behandlingen af Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning at udnævne en likvidator, medmindre selskabet er insolvent.

Insolvens skal vurderes i overensstemmelse med konkurslovens § 17, stk. 2.

Hvorvidt selskabet er insolvent efter konkurslovens § 17, stk. 2, beror bl.a. på en vurdering af, om der er midler nok til at dække omkostningerne forbundet med tvangsopløsningen.

En anmodning om tvangsopløsning vil således efter den foreslåede ændring kun kunne føre til, at der udnævnes en likvidator, eller at selskabet tages under konkursbehandling, såfremt selskabet er insolvent. For selskaber, der opfylder betingelserne i den foreslåede § 216 a, jf. lovudkastets § 1, nr. 1, vil skifteretten desuden kunne opløse selskabet ved en betalingserklæring.

Efter forslaget skal der fortsat være mulighed for, at skifteretten kan tage et selskab under tvangsopløsning uden forudgående indkaldelse af den senest registrerede ledelse, hvis særlige omstændigheder taler herfor.

Særlige omstændigheder kan foreligge, hvis det er påkrævet at tage selskabet under tvangsopløsning for at sikre aktiver. Det kan endvidere være i de situationer, hvor det ikke er muligt at indkalde ledelsen, idet ledelsen er uden adresse eller er udrejst, eller hvor en hurtig behandling er påkrævet.

Der tilsigtes ikke nogen ændring af gældende ret i forhold til, hvornår skifteretten kan tage et selskab under tvangsopløsning uden forudgående indkaldelse af ledelsen.

Til nr. 3 (§ 233 a)

Det følger af selskabslovens § 233, stk. 1, at begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs kun kan indgives på selskabets vegne af det centrale ledelsesorgan eller, hvis selskabet er under likvidation, af likvidator.

Hvis et selskab er under tvangsopløsning i medfør af § 226, indgives begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs af likvidator. Er ingen likvidator udnævnt, kan skifteretten af egen drift træffe afgørelse om rekonstruktionsbehandling eller konkurs, jf. § 233, stk. 3.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 233 a skal skifteretten af egen drift træffe afgørelse om konkurs, hvis et selskab, der er begæret tvangsopløst, er insolvent, jf. konkurslovens § 17, stk. 2.

Det foreslås samtidig, at der indføres en formodningsregel i § 233 a, 2. pkt., hvorefter et selskab, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse, anses som insolvent, hvis ingen fra selskabet giver møde efter at være blevet indkaldt dertil.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til § 227, stk. 3, jf. lovudkastets § 1, nr. 2. Det er således vigtigt, at ledelsen bliver indkaldt til det i forslaget til § 227, stk. 3, nævnte møde.

Møder ingen fra selskabet, og har skifteretten ikke fået meddelelse om lovligt forfald, skal skifteretten således ikke udsætte sagen, men træffe afgørelse i overensstemmelse med den foreslåede formodningsregel.

Har det ikke været muligt at få orienteret ledelsen af selskabet om mødet i skifteretten, kan det anvendes som formodning for, at selskabet er insolvent.

Det foreslås i *stk. 2*, at skifteretten, når særlige omstændigheder taler derfor, kan træffe afgørelse om konkurs uden afholdelse af det i § 227, stk. 3, nævnte møde.

Der skal således være mulighed for, at skifteretten i særlige tilfælde kan behandle Erhvervsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning af et selskab, selv om ledelsen af selskabet ikke er blevet indkaldt. Der tænkes navnlig på de situationer, hvor det som følge af frisdagsreglen i konkurslovens § 1, stk. 1, nr. 3, er nødvendigt at udnævne en likvidator eller erklære selskabet konkurs for at bevare datoen for Erhvervsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning som frisdag i konkurs, samt de situationer, hvor skifteretten skønner, at en hurtig behandling er påkrævet med henblik på at sikre aktiver. Det kan endvidere være i de situationer, hvor det ikke er muligt at indkalde ledelsen, idet ledelsen er uden adresse eller er udrejst.

Til § 2

Til nr. 1 (§ 116, stk. 3)

Det følger af § 116, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, at når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse en erhvervsdrivende fond, kan skifteretten udnævne en eller flere likvidatorer. Skifteretten kan

tillige udnævne en revisor. For tvangsopløsningen gælder i øvrigt bestemmelserne om likvidation i lovens kapitel 12 dog således, at skifteretten eller den, som retten har bemyndiget hertil, træffer afgørelser i fondens forhold. Omkostningerne ved opløsningen betales om fornødent af statskassen.

Den foreslåede bestemmelse i § 116, stk. 3, har til formål at sikre overensstemmelse mellem reglerne om tvangsopløsning i lov om erhvervsdrivende fonde og de tilsvarende regler i selskabsloven, jf. den foreslåede ændring af selskabslovens § 227, stk. 3 (lovudkastets § 1, nr. 2).

Til nr. 2 (§ 122 a)

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i lov om erhvervsdrivende fonde, hvorefter skifteretten af egen drift skal træffe afgørelse om konkurs, hvis en erhvervsdrivende fond, der er begæret tvangsopløst, er insolvent, jf. konkurslovens § 17, stk. 2.

Forslaget har til formål at sikre, at reglerne om tvangsopløsning i lov om erhvervsdrivende fonde er i overensstemmelse med de tilsvarende regler i selskabsloven, jf. den foreslåede ændring af selskabslovens § 233 a (lovudkastets § 1, nr. 3).

Til § 3

Til nr. 1 (§ 27, stk. 3, nr. 2)

Det følger af konkurslovens § 27, stk. 3, nr. 2, at skifteretten kan fritage for sikkerhedsstillelse for omkostningerne ved boets behandling, således at statskassen indestår for omkostningerne, hvis konkursen er begæret af skyldneren, og Erhvervsstyrelsen har truffet afgørelse om tvangsopløsning af selskabet.

Det foreslås at nyaffatte konkurslovens § 27, stk. 3, nr. 2, således at det også kommer til at fremgå, at statskassen indestår for omkostningerne ved konkursbehandlingen, hvis konkursdekretet afsiges af skifteretten af egen drift.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget til selskabslovens § 233 a, jf. lovudkastets § 1, nr. 3.

Der tilsigtes ikke herudover nogen ændring af gældende ret.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den [...].

Til § 5

Bestemmelsen vedrører lovens geografiske anvendelsesområde.

Det foreslås i *stk. 1*, at lovens §§ 1 og 2 ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 3 ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning kan sættes i kraft for disse landsdele med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.